

*Junaci mora, plemenite  
ljudine, narode hrabri znaj  
Ponovo danas uzdignite  
našega Portugala sjaj!  
Iz uspomene maglovite  
Glas se dičnih predaka čuje,  
Domovino, da nas kuje  
u pobjede glasovite!  
Na oružje, na oružje,  
zemljom, morem dižimo se  
na oružje, na oružje,  
za Domovinu borimo se!  
Protiv topova udružimo se.*

**PRVI STIHOVI  
PORTUGALSKE HIMNE**

**1**

## 24. PROSINCA 1995.

Kad rekoh da sam pozvao brata i sestru da provedu Bad- 9  
njak s nama

(ručali smo u kuhinji i mogle su se vidjeti dizalice i bro-  
dovi iza posljednjih krovova u Ajudi)

Lena mi napuni tanjur koji se pušio i nestane u ispa-  
ravanju a dok je nestajala glas zamuti stakla prije negoli  
i on nestade

— Već petnaest godina nisi vidio svog brata i sestru (glas je  
zakrio zamagljena okna odnio sa sobom brežuljke Almade,  
most, kip Krista koji je mahao sam povrh magle u očajanju  
krila)

dok se dim nije raspršio, Lena se vratila svako malo  
pružajući prste prema košarici s kruhom

— Već petnaest godina nisi vidio svog brata i sestru

pa sam odjednom postao svjestan koliko je vremena  
prošlo otkad smo se vratili iz Afrike, od pisama moje maj-  
ke najprije s imanja, a zatim iz Marimbe, četiri nastambe  
na jednoj padini sa stablima manga (sjećam se kuće šefa  
postaje, dućana, ruševne kasarne koja se nasukala na trav-  
njaku kao brodolomac)

omotnice koje sam držao u ladici i nikome ih nisam po-  
kazivao, otvarao ih, čitao ih, deseci i deseci prljavih omot-  
nica prekrivenih štambiljima i markama govornice su mi ono

što nisam htio čuti, imanje, Angola, njen život, poštar mi ih je uručivao na odmorištu dok su nizovi suncokreta šumorili vani u poljima, suncokreti, pamuk, riža, duhan, ne zanima me Angola puna crnaca u tvrđavi, u vladinoj palači i u kolibama na otoku, izvaljeni na suncu kao da su oni mi, zatvarao sam vrata držeći pismo između dva prsta kao da nosim neku životinju za rep

*pisma kao smrdljive životinje, mrtve*

zaljev Luande, zaboravljen u kokosima, svodio se na malo predvorje koje je trebalo obojiti ukrašeno vješalicom i komodom, Lena mi je punila tanjur dimom i gasila svijet  
—Izbacio si ih i sada nakon petnaest godina želiš svog brata i sestru natrag

10

sjedeći preda mnom mašući rukom da otjera paru  
—Na tvom mjestu ne bih očekivala goste večeras Carlos udebljala se, boji kosu, žali se na nešto sa srcem, obavlja liječničke pretrage i uzima lijekove, Lena se postavila između mene i moje obitelji, kći radnika u Cuci, živjela je s hrpom rodaka sto metara od četvrti Marçal, zbog stida nikad nisam nijednom kolegi iz gimnazije rekao da s njom hodam, ako bi mi prišla smiješeci se sva nakon škole

(mršava, s pletenicama, tada nije odlazila liječniku ni uzimala lijekove za srce)

šapnuo bih joj bijesno

—Gubi se

i već u autobusu, kad sam se uvjerio da nas ni Kongoanci ne špijuniraju, pozvao bih je kažiprstom, kuća sklepana navrat-nanos, sa svjetiljkom na trijemu umrljanom komarcima, mahovinaste puzavice, otac u hlačicama čita novine, susjedi mulati u drvenim kućercima s usputnim zahodima na nekom uglu zidane ograde, Lena s raspuštenim pletenicama povlači me za revere u kafić, zaustavljen grad, moji kolege sa zaustavljenim pivom vrlo zaintrigirani, ja u nadi da me ne čuju

—Gubi se

pravim se da ništa ne znam kao ni oni, da sam začuden kao oni koji su se rugali toj kući i susjedima mulatima, bacali ti bilježnice na pod, dizali ti suknju i smijali se, vikali iz daljine

—*Mussequeira\**

ti u suzama skupljaš bilježnice a tvoj otac koji nije vozio automobil kao mi, vozio se na starom motociklu, prijelio im je novinama, bezopasan, sitan, nesiguran na kvrgavim nogama

—Moja je kći bolja od vas besramnici

Lena me povlači za revere u kafiću

—Moram razgovarati s tobom budi strpljiv

sutra će svi u Luandi znati za nas dvoje, upravitelj me razdraženo izbacuje

11

—Odlazi

moji kolege okreću lice pokrivajući nos

—Vonjaš po četvrti Sambizangi zaudaraš Carlos

sebična Lena nije joj bilo bitno što okreću lice od mene, odvlači me prema svodovima na marginalnoj cesti s natičkanim pticama koje čekaju predvečerje kada kočice idu u ribolov kako bi poletjele ključajući benzin

—Ne zoveš me praviš se da me ne vidiš

svjetla su se kretala između koliba i palmi na otoku, svjetiljke grada upaljene, oznaka hotela kojoj nedostaju narančasta i plava slova, ljudi i automobili koji me zbog mraka nisu primjećivali, moji kolege telefoniraju prijateljima Možeš li zamisliti što ima novoga, jesi li već čuo što je novoga, drži se, nemoj pasti u nesvijest, pogodi s kim Carlos, ne, onaj drugi, glupan iz Malanjea, s kim hoda, mrzio sam Lenu koja mi nije dala ni jedno dijete da raspredi stol u Ajudi, obriše masnoću spužvom, navuče gumene rukavice da opere tanjure

\* *mussequeira*, port. — označava ženu koja živi u siromašnoj četvrti zvanoj *musseque*, obično su to prigradska naselja u Angoli (op. prev.).

— Izbacio si ih i sada želiš da ti se brat i sestra vrate da sam na tvom mjestu ne bih očekivala goste večeras Carlos

nije me puštala na miru dok se nisam oženio njome i oslobodio je od Marçala, od rodaka koji su drhtali od malarije u čadavoj sobi odjeveni u crninu kao da su još uvijek u pokrajini Minho, posrćući preko glinenih posuda, preko svetaca s uljanicama pod nogama, nedjeljom stričevi, znojili su se u ogrtačima, raskrčili bi pet pedalja trave u dvorištu u nadi da će naići na kupus

*hodaš s jednom mussequeirom Carlos priznaj da hodaš s jednom mussequeirom nije uopće tako kakva mussequeira kakva je to opsesija imaju stan u izgradnji*

12

Lena debela i obojene kose upravo je obrisala posude, poslagala ga u ormar, skinula rukavice i izašla iz dnevne sobe u kojoj se nalazilo božićno drvce još bez tegle i papirnate srebrne zvijezde i kuglica i snježnih pahuljica

— Već petnaest godina nisi vidio svog brata i sestru

ostao sam sâm u kuhinji slušati zujanje hladnjaka i gledati brežuljke Almada, gledati imanje kroz prozor džipa dok smo se udaljavali preko brdskih jama koje su razdvajale uvele suncokrete sve do asfalta, kantina u kojoj su Bailundi kupovali cigarete, osušenu ribu i mlako pivo nedjeljom pojavila se iza jednog zavoja i zatim se skrila među drvećem, zajedno sa sprženim kolibama na proplanku na kojem je seter lajao, uveli suncokreti, uvela riža, uveo pamuk, traktor bez kotača u jednoj udolini, na mjestu na kojem je brdo nailazilo na asfalt jedna patrola UNITA-e\* iskočila je pred nas i zaustavila džip mašući puškama, bosonogi vojnici u odrpanim uniformama premetali su po našoj prtljazi u potrazi za novcem i hranom, u potrazi za bilo čime što bi

\* UNITA, port. União nacional para a independência total—Nacionalna zajednica za totalnu neovisnost, politička stranka osnovana 1966. koja se borila za neovisnost Angole (op. prev.).

mogli ukrasti, nepodnošljiv smrad, prljavi nokti koji pretražuju između sjedala, bezuba usta

— Izlazi izlazi

moja će sestra majci mičući se pred njima grčeći se od straha

— Majko

— *Izbacio si ih i sada želiš da ti se brat i sestra vrate da sam na tvom mjestu ne bih večeras očekivala goste Carlos*

jedan narednik iz Paname, ne obazirući se na vojnike, pekao je zmiju na dršci četke, gledajući nas sa zanimanjem, vjetar je vrtložio lišće u dvorištu samostana slomljenih stupova s daždevnjacima i macaklinima u ostacima svodova gdje je moj otac, šecući polako, oslanjajući se na štap, dolazio promatrati jastrebove, moj otac u krevetu, s jastrebom sklopčanim kod uzglavlja, gleda nas uzburvano kao slijepac

— Poljubite svog oca

velike nosnice, vrat s nanizanim mrljama ulaže golem napor u nastojanju da diše

(bila je vidljiva muka rebara)

zapleo sam se o štap i štap je pao stvarajući tako veliku buku kakvu dotad nisam čuo, moj brat koji je vikao na gromove i četveronoške uranjao pod pokućstvo hvatajući se za noge stolaca, s pokapanom čokoladom na opršnjaku

— Neću poljubiti

moj otac hrapava glasa kao da mu grlo buši kornjaš, tog smo dana ručali u kuhinji slušajući kišu na krovu, sluge su pripremali sendviče, nabadali krokete na čačkalice, nosili ih gore na pladnjevima, automobili s drugih imanja u vrtu, moja majka pokušava pobjeći vojnicima u odrpanim odorama

— Izadi izadi

— Majko

otvaraju nam kofere, paraju nam džepove, izvlače konce, narednik sa zmijom okreće četku, upalio je radio na

13

baterije kao da su praznici i kao da je s pajdašima u krčmi, glazba je iskočila iz pucketave lokve i zaglušila nas, majka je gurnula jednog vojnika torbicom

—Ponudi im naušnice da nas ostave na miru Clarisse ponudi im što god pozele

i tada primijetih tijelo koje je ležalo pokraj zmiije, vojnika kojem je nedostajalo pola glave, glave prekrivene muhama, štipnuo sam Lenu za lakat, Lena će tiho

—Šuti

jedan ju je vojnik udario kundakom u trbuh

*trbuh koji nikad nije dao nijedno dijete jesi li čuo što ima novoga drži se da ne padneš pazi da se ne onesvijestiš pogodi s kim Carlos hoda*

14

strgnuo joj je lančić, perlice su se rasule u trenutku kad je narednik nožem počeo guliti zmiji kožu, sestra je dala naušnice, češalj od slonovače, prsten, asfalt na cesti za Malanje napukao od minobacača treperio je od vreline i uto zvuk aviona, vojnici skriveni u travi, narednik reže zmiiju na komade, stavlja je u vreću, odlazi bez žurbe, majka se popela za volan dala gas

—Brzo

dok smo trpali odjeću u otvorene torbe, hvatali košulje, čarape, hlače, Leninu torbicu sa šminkom i parfemima s gnječenim priborom i bočicama, majka pogledava u travu

—Brzo

Lena nije uspjela hodati zbog kundaka, Rui i ja uzeli smo je u naručje

— *Već petnaest godina nisi vidio svog brata i sestru*

—Brzo brzo

sestra je i dalje trpala majice, sandale, okruglo ogleдалice, perlice ogrlice koje su plesale na suncu, buka aviona stišavala se prema sjeveru s onu stranu šume u Pecagranji ili Chiquiti

*sjetih se stabala manga i Kongoanca kojeg je šef policije objesio, sjetih se ostalih Kongoanaca koji su šutke čekali*

bomba, druga bomba, daleki top koji je cvjetao na nebu, moja majka strepeći da će se UNITA vratiti i da će nam se dogoditi isto što i vojniku s muhama

—Clarisse

džip je jurio poskakujući s Lenom koja je rukama stiskala trbuh, mršava, s pletenicama, izlazeći iz crkve u Malanjeu, orgulje su i dalje svirale, sestrične bacale latice na stubama, gospodin biskup se smješкао, obješeni je ispružio noge jednom ili dvaput i truplo se ostalo vrtjeti, šef policije pokazao je na njega bičem

—Osušena riba kupuje se u gazdaričinu dućanu ne u dućanu u gradiću

naudio je vojnicima da unište kutije s ribama domaćeg trgovca mješanca koji se nije usudio pomaknuti, da proliju benzin i zapale ga, spalio je krojeve od kepera, pakete duhana, police s ručkama, naramenice, elastične vrpce, kožno remenje i drvene igračke, trgovac se sa sinom na ledima došao ispričati mojoj majci spreman kleknuti

—Kunem se da nisam ni u snu pomislio da rade za vas milostiva ja ništa ne prodajem radnicima s imanja prodajem samo ljudima iz Chiquite

lažuci bezočno da svi u Chiquiti rade za nas, pa nam je on tako vjerojatno oduzimao postotak zarade, držeći se ponizno, pokušavajući nas ganuti s djetetom, pokazujući nam kolibu u kojoj živi

—Siromašan sam

ljubio ruku mojoj majci, ljubio ruku meni, zatražio sam od kaplara da ga izbatinaju a trgovac je štiteći dijete, cvilio kroz razderanu usnu

—Nemojte mi nauditi ja sam siromah nemojte mi nauditi

da ga naučimo da sluša razdijelili smo odojke i čvarke iz dućana pregradnicima, kolovrat nasmiješenih i sretnih stvorenja kakvi jesu Afrikanci uvijek kad zaraduju na tudoj nesreći, malo ovdje, malo ondje, potkradali su mješanca, udarajući obješenoga u pohlepi da se domognu pepela i

15

smeća dok je žena mješanca zurila u njih šutke, Indijka u šlapama koja je u školskoj kolibi podučavala učenike bez brojalice i knjiga da pišu brojeve i kriva slova po papiru za zamatanje, prvi šišmiši izlijetali su naglo u neodlučnost noći, šef policije će mojoj majci, udvorno

— Možda bismo trebali objesiti mješanca

trgovac prestravljen, razbarušene kose, blatnjava griva starog konja, mušterije čekaju zavaljeni na kamenju s namjerom da se zabave još jednom besplatnom egzekucijom koja je zabavnija od starih filmova što su ih na Dan Camõesa projicirali na zidu u postaji, govori maršala Carmone, povorke bombaša, dječaci iz Portugalske mladeži stoje u redu i pozdravljaju rimskim pozdravima, inauguracije brana, sve puno crta, prekida, praznih dijelova, filmska se vrpca iz minute u minutu spaljivala, filmski operator

— Kvragu

popravljajući je ljepilom, unajmljeni radnici sa zeleno-crvenim zastavama oklijevaju ne znajući što da čine s njima, davali su im čašu vina, paket keksa, medalju iz Fatime, vikali

— Živjela Domovina

oni su bez oduševljenja odgovarali nikad ih nisam vidio da se oduševljavaju ničim osim nesrećama i ručnim satovima s metalnim remenom

— Živjela Domovina

i puštali su ih na miru do sljedećeg dana kad su morali mahati zastavicama, punih trbuha, mrtvi pijani u crnačkim nastambama, zračeci od sreće zbog mogućnosti da vide još jednog radnika na vršku kuke pogotovo ako pripada njihovoj obitelji pa naslijede njegovu starudiju, slomljene tačke, vrč bez ručke, olinjalu prostirku, moja će majka šefu policije, lukavo upozoravajući ali s osjećajem za ekonomsko planiranje

— Ako ih sve objesimo, kome ću ja dati da radi recite mi?

a kako šef policije nije imao namjeru brati rižu u šest ujutro za petnaest škuda na dan, s obvezom da kupuje u kantini i ima dug na kraju mjeseca, s obzirom da je ondje riba skupa, tripud skuplja nego je cijelo selo plaćalo, lokalni policajci zamijenili su taj izvrsni projekt tijela koje se nije na grani za jedan još bolji, a to je sveopće batinanje po narodu koji se za divno čudo time nije oduševio te se razbježao, nezahvalnici, u smjeru riječnih splavi, držeći ruke na slabinama ili na stražnjici ovisno o hiru batine, dok ih je moj brat slijedio prašeći ih mecima iz zračne puške kojom je od Uskrsa terorizirao Pecagranju, moja majka zabrinuta

— Pozovite Ruja jadrnik još će pasti i ozlijediti se zbog tih blesana

Rui

— *Kako si se sjetio svog brata i sestre kad ih nisi vidio petnaest godina?*

koji je obožavao ispucavati zrna prilikom žetve sunčokreta, bolničar s naočalama slijepljenima flasterom s jednim napuklim staklom satima ga je vadio pincetom i stavljao antiseptičnu otopinu u kanceroznom šatoru zvanom ordinacija, zahrđale injekcije, guma za klistiranje na čavlu i ampule kinina kojima je istekao rok trajanja u kartonskim kutijicama, unatoč velikoj brizi, oni s visoravni iz Huamba, koje je upravitelj opskrbljivao jednom vrećom sjemena po seljaku, umirali su od dizenterije čim bi stigli u kamionima za prijevoz stoke, pretvarajući se da su iscrpljeni od putovanja da ne bi radili, odmah bi počeli povraćati i dobili groznicu, upravitelj je uporno govorio da umiru namjerno, stavljao bi kocku leda u anus njihovog poglavice da posluži kao primjer, ali već u srijedu poglavica je

— Čovjek željeznog zdravlja draga gospodo posve je oprečan duh ovim magarcima

umro i bio pokopan a vrlo vjerni podanici požurili su se da ga oponašaju

— Ustani prestani se prenemagati ustani

izdržali bi najviše mjesec dana čak ojačani klistirom i kininom, majka se dogovorila s upraviteljem Dala Sambe i počela zapošljavati Bundi–bangalce koji bi, iako lažljivi i spori, uvijek potrajali malo duže, bilo je onih koji bi izdržali cijelu žetvu ali nisu mogli otići protegnuti kosti jer su nam zbog troškova u kantini dugovali dvadeset sljedećih žetvi koje bi otplatili ako bi radili zabadava i ako ne bi jeli, lokalni policajci držali su im ponekog sina u zatvoru da budu sigurni da će ostati s nama, pomalo oslabjeli, naravno, ali spremni za rad, subotom bi im pokazivali njihove momke izdaleka kroz rešetke, da je moja majka Bundi–bangalka pobjegla bi da nema djecu i muža pokraj sebe, ako bi je uopće primili, problem je u tome što nas nitko nije htio, tko bi htio invalida s nogom u grobu i tri mališana koja ničem ne služe, kao što je

kladim se

bila sretna što nas je prije osamnaest godina ukrcala u brod za Lisabon izvlačeći se na građanski rat, na ono što su radili bijelcima, na Kubance, na Južnu Afriku, i vratila se u Cassanje da vodi plantažu bez ikoga i bez Lene da je ometa  
— *Mussequeira*

pišući pisma puna maraka i štambilja, tako prljava kao da su pješačila od Malanjea do Ajude, koja je poštar izručivao, a ja gomilao u ladici ne čitajući ih, prvo omotnice s imanja, zatim one iz Marimbe, sela koje i ne postoji na zemljopisnim kartama, stabla manga, ruševna zdanja, spavaonice kasarne koje su se pod kišom raspadale, moja majka živi tko zna kako hraneći se žgancima od mandioke u nekom svinjcu zajedno s jednom ili dvjema sluškinjama koje su s njom ostale, s kuharicom imena Maria od Dobre Smrti

*Maria od Dobre Smrti Maria od Dobre Smrti Maria od Dobre Smrti*

zahvaljujući onoj koju je usmrtila dok ju je radala, stalno sa zapaljenom cigaretom sa žarom u ustima, kad sam bio mali, volio sam miris njene pržene masnoće, miris cigarete,

kolonjske vode kojom su je tjerali da se prska kako bi ublažila svoj prirodni neugodni miris, Maria od Dobre Smrti  
*Maria od Dobre Smrti*

i možda sa Joséliom koja se brinula za baku u sobi na prvom katu, povrh jabuke koja je izdržala razdoblje hladnoće i magle, suhe jabuke koje su se zbog klime redom po granama raspadale u mirisni prah pa sam ja rastao kao da nisu ni postojale, nijedne oznake na zemlji, ožiljka, brazde, nabora, znaka, kao da možda, nakon toliko godina, nisam ni ja postajao

*Josélia Maria od Dobre Smrti Josélia Josélia*

kao da možda moj brat i sestra nisu postojali unatoč zimama provedenima u ovoj kući u kojoj Lena tvrdi da oni neće doći

— *Da sam na tvom mjestu ne bih večeras očekivala goste Carlos poslao sam telegram Clarissi u Estoril, razgovarao telefonski s ravnateljem doma u kojem je Rui, obavijestio ih*  
— U šest sati

obavijestio ih

— Čekam te čekam ga u šest sati

te će stoga svaki čas pozvoniti, kladim se da će ako počnem brojiti pokucati na vrata prije nego stignem do sto, čujem kako se vani zaustavlja taksu, autobus na stanici na aveniji, korake na stubama a ja uređujem božićno drveće, treba staviti bor u teglu i ubaciti kamenčiće da stoji ravno, treba još postaviti zvijezdu sa šljokicama, vatru kao snijeg  
*vata suncokret riža okus papaja*

vijenci, kuglice, zamotati bombone koje sam kupio Clarissei, kravatu koju sam kupio Ruju, pjenušac u posudi s ledom, tanjurići s orasima i pinjolima, čipkasti stolnjak na stolu, božićni kolač, bakalar, ako budem brojio od sto do nule, sto devedeset devet devedeset osam devedeset sedam devedeset šest kladim se da će oboje ući prije no što dodem do deset, ako dodem do nule i ništa se ne dogodi bit će to zato što je moja sestra otišla po brata i zadržala

se u prometu, teško je dočekati tramvaj a kamoli taksi u ovo vrijeme u Lisabonu kad svi kupuju, trgovački centri, butici, supermarketi, moja braća s darovima za mene i za Lenu, knjiga, ploča, ukrasna figurica, okvir za fotografije, ja im pomažem da svuku ogrtače, da ih objese na vješalicu, da ubace kišobrane u keramički stalak, hvalim njezinu otmjenost, odsutnost prosijede kose kod njega

— *Ne očekuj goste večeras Carlos*

Lena je predviđala Božić sama sa mnom  
(brojiti do sto ponovo, brojiti od sto do nule, brojiti do tristo)

20 isti Božić kao posljednjih petnaest godina otkad sam ih kako je ona uporna

izbacio iz Ajude, ustaje iznenadeno s bluzom koja je barem bolja od krpica iz Sambile

— *Nije ona mussequeira časna riječ nije mussequeira njezini roditelji imaju stan u izgradnji kunem ti se koji je isti kao naš*

koje običava nositi s ukrasima i kositrenim nakitom, Božić koji ćemo provesti sami, dosadujući se, šutljivi, gledajući misu na televiziji, čitajući časopise, osluškujući zveckanje oluka i vjetar u grmlju, Lena nudi stolce, nudi moje mjesto na kauču koje ima udubljenje veličine mojega tijela  
— Sjednite sjednite

brežuljci Almade naspram neba, osvjetljeni brodovi, reflektori u brodogradilištu, Lena sama u dnevnoj sobi, ja sâm na pragu, boca pjenušca u posudi s ledom, tanjurići s orasima i pinjolima, čipkasti stolnjak, božićni kolač, lampice koje trepću na boru, ja brojim do sto, do petsto, do tisuću sigurno će doći jer sam poslao telegram u Estoril, razgovarao telefonski s ravnateljem doma, sigurno će doći da osluškuju zveckanje oluka i vjetar u grmlju u četvrti, brojim tisuću puta od jedan do sto do zore pred pladnjem s netaknutim bakalarom.

## 24. SRPNJA 1978.

Ima nešto grozno u meni. Katkad me noću probudi šumor suncokreta i osjećam kako mi utroba raste u mraku sobe zbog nečeg što nije dijete, nije otekline, nije tumor, nije bolest, nego neka vrsta krika koji izlazi ne kroz usta nego kroz cijelo tijelo i ispunjava polja poput zavijanja pasa, i onda prestanem disati, snažno se uhvatim za uzglavlje i tisuću stabljika tišine polako plutaju u unutrašnjosti zrcala, čekajući grozomornu svjetlost jutra. U tim trenucima mislim da sam mrtva, okružena kolibama i pamukom, majka mi je umrla, muž mi je umro, njihova su mjesta za stolom nestala i ono što sada nastanjujem to su prazni odjeljci, odjeljci čije žarulje upalim u predvečerje da zavaram odsutnost. Kao dijete, prije no što smo se vratili u Angolu, gledala sam linčovanje ludaka iz gradića Nisa. Djeca su ga se bojala, psi su bježali kad bi prolazio, krao je mandarine, jaja, brašno, posadio bi se na glavni oltar i vrijeđao Djevicu, jednog je dana rasporio trbuh teletu od vrata do prepona, životinja je došla do trga spotičući se o vlastita crijeva, seljaci s okolnih imanja uhvatili su ludaka

*bili smo pri kraju s pregledom Rui se odijevao bolničarka mu je pomagala*

— Što je malom gospodine doktore?

21